

MUZEUM VÝSTAVOU PŘIPOMENE VÁLEČNÉ HRDINY

Po okupaci zbytku naší vlasti 15. března 1939 odešlo 1 265 příslušníků čs. letectva včetně pozemního personálu do zahraničí s předsevzetím bojovat proti Hitlerovi. Byla to přibližně čtvrtina stavu vzdušných sil naší předmnichovské armády. Z Polska bylo později do Francie přepraveno lodními transporty 1 192 mužů, z nichž bylo bezmála pět set letců. Po vypuknutí 2. světové války byli na dlouhou dobu jedinými Čechoslováky, kteří se aktivně zapojili do bojů, což ve Francii zaplatilo 27 z nich životem. Po porážce země galského kohouta se převážně na lodích přesunulo na britské ostrovy 932 našich aviatiků, kteří byli postupně zařazeni do aktivních záloh Královského letectva (RAF VR). Během bitvy o Británii vznikla 310. čs. stíhací a posléze 312. čs. stíhací peruť, v květnu 1941 pak 313. čs. stíhací peruť. Od září 1940 proti hitlerovcům bojovali letci 311. čs. bombardovací peruti. Jako poslední vzniká v lednu 1942 čs. B letka 68. noční peruti.

Vzpomeňme i naše letce bojující v řadách jiných spojeneckých perutí RAF, jako příslušníci Svobodných Francouzů dislokovaných na severu Afriky a od podzimu 1944 pak naše letce působící na východní frontě.

V období války zahynulo na 550 čs. letců, z toho 480 ve službách RAF VR. Během 2. světové války bylo našim letcům uděleno celkem 989 Čs. válečných křížů 1939, 760 Čs. medailí za chrabrost před nepřítelem a 239 spojeneckých vyznamenání a medailí. V osvobozeném Československu byli vítáni a po právu obdivováni jako hrdinové. Únor 1948 však nastolil dlouhá desetiletí degradace pojmů lidskost, vlastenectví a hrdinství, nastoupila perzekuce a národ měl zapomenout na ty, kteří výraznou měrou napomohli k opětovnému nabytí naší svobody i národní identity. Ti, kteří první zasáhli do bojů, se jako poslední směli vrátit do své vlasti. Mezi zmíněnými vojáky byla rovněž početná skupina letců, jejichž osudy byly úzce spjaty s naším regionem. Jediným jindřichohradeckým rodákem byl stíhací pilot Rudolf Zima, příběhy dalších více než deseti aviatiků se váží k předválečnému či poválečnému Jindřichohradsku. Právě jejich příběhy Vám představí výstava „Letci Jindřichohradecka za 2. světová války“, kterou připravilo muzeum ve spolupráci s Klubem historie letectví a Leteckým muzeem Deštná. Výstavu můžete navštívit v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici 124/1 od 6. května do 26. září 2025.

MUZEJNÍ NOC SKAUTSKÁ

Muzeum Jindřichohradecka otevřelo v dubnu výstavu o historii skautského střediska Zlatá růže Jindřichův Hradec. Na tuto výstavu je navázána letošní muzejní noc, která se koná v pátek 16. května od 17.00 do 21.00 hodin v areálu minoritského kláštera ve Štítného ulici za každého počasí. Na muzejní noci se podílí tři skautské organizace – skautské středisko Zlatá Růže spadající pod celostátní organizaci Junák – český skaut, Skaut ABS, středisko Pětিলisté růže a Klub Pathfinder. Všechny organizace působí nezávisle na sobě v Jindřichově Hradci.

Na zadních dvorech vyroste skautský tábor s podsadovými stany a dvě velká typy. Nebude chybět skautská vlajka a táborový oheň, pečení špekáčků, hra na kytary a zpívání táborových písní. Děti se mohou těšit na úkoly spjaté se skautským životem a dovednostmi. Budou zaměřené na přírodu, táboření, podporují přátelství a týmovou spolupráci.

Občerstvit se budete moci v dobročinné skautské kavárně, jejíž výtěžek půjde na podporu Hospicové péče sv. Kleofáše v Jindřichově Hradci.

Pavla Slavíková

FESTIVAL MUZEJNÍ NOTA BUDE NEJEN O HUDBĚ

Nultý ročník hudebního minifestivalu s podtitulem Prázdniny jsou tu, přijďte na notu! oživí tradici muzikantských setkání pod širým nebem v historických prostorách jezuitského semináře na Balbínově náměstí. Komorní prostředí muzejního atria se na několik hodin promění v živou a tepající zónu centra města a přivítá na 200 posluchačů i diváků nejen z Jindřichova Hradce.

Festival napříč hudebními žánry je záměrně situován na poslední školní den, tedy pátek 27. června a doslova vybízí k návštěvě například ty rodiče, jimž vysvědčení jejich ratolestí zrovna nevykouzlilo úsměv na rtech. Vítán je ale každý, kdo má chuť a náladu strávit čas těsně před letními prázdninami ve vskutku vybrané společnosti jindřichohradeckých muzikantských matadorů. To vše navíc s možností občerstvit se a zdarma si prohlédnout vybrané expozice muzea.

Muzejní nota startuje v 18.00 hodin, kdy vystoupí známá jindřichohradecká formace Jen tak tak. Zhruba o hodinu později se můžete těšit na místní vokální skupinu X-tet a minifestival uzavře hudební uskupení Microjazz také z Jindřichova Hradce. Vstupenky budou k dostání v online předprodeji na www.mjh.cz za 150 Kč, na místě pak za 190 Kč.

Marcela Kozlová

POKLADY MUZEA JINDŘICHOHRADSKA

Fond Kamenné artefakty

Jedním z méně početných, přesto velice zajímavých sbírkových fondů Muzea Jindřichohradecka jsou kamenné artefakty. V počtu bezmála 200 kusů představuje různorodý soubor od období pozdní gotiky až do poloviny 20. století. Do sbírek byly získávány v průběhu desetiletí dary, terénními nálezy či převodem starších sbírkových fondů z menších městských muzeí do našeho v Jindřichově Hradci.

Nejčtenějšími kamennými exponáty jsou náhrobky, gotická ostění oken a profilovaná ostění dveří z kostelů, dále koule, různá závaží, koryta, překlady renesančních a barokních oken a ostění dveří domů, kostelní kamenné pokladničky, kříže apod. Artefakty byly vytvořeny z nejrůznějších druhů kamenů, od červeného mramoru, přes žulu a rulu, po běžný pískovec.

Převážná většina předmětů pochází z Jindřichohradecka. Mezi badateli jsou nejžádanějšími smírčí kameny a votivní desky s texty vytesanými v češtině a němčině, připomínající tragické události spojené s osudy místních lidí. Ty v našich sbírkách datujeme od období pozdní gotiky po rané baroko.

Již uvedený zájem široké veřejnosti o smírčí kříže a smírčí desky vyústil ve vytvoření stálé expozice „Historie vytesaná do kamene“, která je umístěna do dvou zrekonstruovaných sklepních prostor Muzea Jindřichohradecka. Vystavené exponáty dokládají práci a um mistrů kameníků od 2. poloviny 14. století po 20. století. Vystaveno je čtyřicet nejzajímavějších artefaktů. Dominantní jsou jednostranné i oboustranné kamenné desky se smírčími kříži, dále tympanony církevních vchodů, střílny, votivní kamenné desky s českými a německými nápisy, ozdobná kostelní i domovní ostění oken a dveří, závaží s kovovými oky a bez ok, ale rovněž kostelní pokladnička, náhrobky a jejich části, renesanční a novogotické kříže.

Odborné zpracování fondu kamenné artefakty a spolupráce s externími odborníky a badateli z celé České republiky vedou k dohledání a oživení často zapomenutých příběhů a historických událostí či osudů z minulosti, které už dávno upadly v zapomnění. Protože naše muzeum chce návštěvníkům představit skutečně to nejzajímavější ze svých sbírek, v expozici „Historie vytesaná do kamene“ na vlastní oči uvidíte gotický tympanon z 2. poloviny 14. století, představující anděly vytahující páčidly hřeby z rukou Krista na kříži. Skutečným unikátem je pak středověký kamenný kruhový svícen se čtyřmi otvory z 15. století, tzv. Schalenstein, který patří mezi dva dosud známé artefakty svého druhu v České republice.

Expozice rovněž seznamuje s historií bývalého gotického kostela sv. Alžběty u Malého Vajgaru, s příběhy smírčích a hraničních kamenů nejrůznějších datací, ale také s tragickým osudem Urbanova mostu ve Zbuzanech, který byl vážně poničen 19. května 1801 největším požárem v dosavadní historii Jindřichova Hradce. Výše uvedené exponáty jsou opatřeny vedle běžných popisů také textem v Braillově písmu.

Vladislav Burian

Expozice v jezuitském semináři na Balbínově náměstí jsou v květnu otevřeny denně mimo pondělí od 8.30 do 12.00 hodin a od 13.00 do 17.00 hodin. **Městská vyhlídková věž** je v květnu otevřena pouze o víkendech a svátcích od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Kostel sv. Jana Křtitele a výstavní prostory v minoritském klášteře** jsou v květnu otevřeny denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

SOLPERA: PLAKÁTY A NEJEN TO! ... Tak zní název výstavy v Muzeu Jindřichohradecka, kterou můžete navštívit v jezuitském semináři na Balbínově náměstí od 1. května do 13. června 2025. Věnována je jindřichohradeckému rodákovi a legendě českého grafického designu Janu Solperovi.

V konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka bude od 6. května do 26. září 2025 k vidění výstava s názvem **LETCI JINDŘICHOHRADSKA ZA 2. SVĚTOVÉ VÁLKY**, která připomene poválečné osudy letců úzce spjatých s naším regionem.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zvou na veřejnou spolkovou schůzi a přednášku PhDr. Štěpánky Běhalové, Ph.D. **PŘÍBĚH JEDNOHO LETNÍHO SÍDLA: LANDFRASOVA VILA SE ZAHRADOU.** Setkání se uskuteční v pondělí 12. května 2025 v 18.00 hodin v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici. Pokladna spolku bude otevřena od 17.00 hodin.

V pátek 16. května od 17.00 do 21.00 hodin se areál minoritského kláštera ve Štítného ulici stane dějištěm **MUZEJNÍ NOCI SKAUTSKÉ**. Pozdní odpoledne se skautskými aktivitami bude zaměřené na rodiny s dětmi.

Nenechte si ujít ani již probíhající výstavy **KRAJINSKÁ VÝSTAVA V JINDŘICHOVĚ HRADCI 1925** a **111 LET SKAUTINGU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**, které jsou přístupné v konferenčním a výstavním sále muzea ve Štítného ulici.

Muzeum Jindřichohradecka postupně prochází významnou vizuální proměnou, která se dotkla také jeho informační výlohy v Panské ulici. Moderní podoba vznikla podle návrhu architekta a grafického designéra Davida Dubenského, samotnou zakázku včetně audiovizuální techniky a programů pak realizovala renomovaná pražská firma M PLUS spol. s r. o. Zvolená barevnost tak přináší lepší identifikaci jednotlivých muzejních objektů a snadnější orientaci pro naše návštěvníky.

